Skolinspektionen

Beslut

Datum 2026-11-20
Dnr SI 2026:1660

Huvudman

AcadeMedia Grundskolor AB
hello@academedia.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Noblaskolan Sundbyberg i Sundbybergs kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 9 juni 2026

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) AcadeMedia Grundskolor AB att senast **torsdag den 26 augusti 2027** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande att undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om AcadeMedia Grundskolor AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

AcadeMedia Grundskolor AB ska vidta följande åtgärder

Undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare

1. Se till att undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare, om lärarna inte omfattas av något undantag från dessa krav. Huvudmannen ska i sin redovisning av vidtagna åtgärder inkomma med en förteckning över hur undervisningen kommer att fördelas läsåret 2027/2028 med avseende på vilka lärare som undervisar samt vilka ämnen och årskurser dessa undervisar i. Huvudmannen ska även inkomma med en förteckning över de lärartjänster som huvudmannen har tillsatt eller avser att tillsätta på Noblaskolan Sundbyberg inför läsåret 2027/2028. Om huvudmannen avser att använda lärare utan legitimation och/eller rätt behörighet för undervisningen, ska huvudmannen i redovisningen ange vilken undantagsbestämmelse beslutet grundar sig på samt inkomma med en motivering till varför bestämmelsen är tillämplig i det aktuella fallet. Dokumentation av rekryteringsförsök, inklusive annonser, som gjorts under perioden den 20 november 2026 till och med den 20 augusti 2027 ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 13 och 18 §§ skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser beslut om anpassad studiegång och studiehandledning på modersmål.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2026:1660) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 genomfört en tillsyn av Noblaskolan Sundbyberg i Sundbybergs kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande extra anpassningar, anmälan om behov av särskilt stöd, utredning av särskilt stöd, samråd med elevhälsan vid utredning av särskilt stöd, beslut om åtgärdsprogram, beslut om anpassad studiegång, anmälan till socialtjänsten, studiehandledning på modersmål samt undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare.

Skolinspektionen har den 9 juni 2026 beslutat att förelägga AcadeMedia Grundskolor AB att senast den 9 oktober 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande att undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare, beslut om anpassad studiegång samt studiehandledning på modersmål.

AcadeMedia Grundskolor AB har den 8 oktober 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Huvudmannen har även inkommit med en komplettering.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om AcadeMedia Grundskolor AB har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpts.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 9 juni 2026 att verksamheten vid Noblaskolan Sundbyberg inte uppfyllde författningarnas krav vad gäller att bara den som har legitimation och behörighet får bedriva undervisningen om inte någon undantagsregel är uppfylld. Av utredningen framgick att undervisningen på skolan i flera ämnen bedrevs av lärare som saknade lärarlegitimation eller lärare som visserligen hade lärarlegitimation men som saknade behörighet för de ämnen och årskurser som de undervisade i, utan att någon undantagsbestämmelse var uppfylld. Huvudmannen hade enbart försökt rekrytera legitimerad och behörig lärare för undervisning i ämnet idrott och hälsa i årskurs 1–6.

Huvudmannen har i sin redovisning av vidtagna åtgärder lämnat in en förteckning över tjänstefördelningen för läsåret 2026/2027 samt flertalet rekryteringsannonser som publicerats under perioden från mars 2026 till och med september 2026. Av annonserna framgår att huvudmannen försökt rekrytera legitimerade och behöriga lärare till grundskolan i ämnena bild och textilslöjd i årskurs 3–9, svenska, svenska som andraspråk och engelska i årskurs 4–9, hem- och konsumentkunskap i årskurs 6–9, matematik och naturorienterande ämnen i årskurs 7–9, musik till grundskolans samtliga årskurser, samt lågstadielärare. Av förteckningen över innevarande läsårs tjänstefördelning framgår att rektorn har anställt nio lärare i augusti 2026. Fyra lärare har lärarlegitimation och behörighet för den undervisning de bedriver. Det gäller undervisning i ämnena biologi, kemi, matematik och svenska i årskurs 7–9, idrott och hälsa i årskurs 8, samt musik i årskurs 1–9. Tre av de nyanställda lärarna har tagit sin examen och inväntar lärarlegitimation. De resterande två nyanställda lärarna läser utbildningen Vidareutbildning av lärare inom respektive ämnen som de bedriver undervisning i.

Av tjänstefördelningen framgår det även att tre legitimerade lärare, som bedrev undervisning i ämnen och årskurser de saknade behörighet för under föregående läsår, även under innevarande läsår undervisar i ämnen och årskurser som de saknar behörighet för. Det gäller en lärare som undervisar i bland annat spanska i årskurs 8–9, en annan lärare som undervisar i bland annat engelska och samhällsorienterande ämnen i årskurs 2, samt en lärare som undervisar i bland annat geografi, religion och samhällskunskap i årskurs 4–5. I tjänstefördelningen anges undantag till att dessa tre lärare får bedriva undervisningen. Gällande lärarna som undervisar i årskurs 2 respektive årskurs 4–5 anges att den ena läraren

undervisar i alla ämnen i årskurs 2 och att den andra läraren undervisar årskurs 4–5 i alla samhällsorienterande ämnen för att få en kontinuitet i undervisningen och för elevens bästa. Gällande läraren som undervisar i spanska anges bland annat att läraren har erfarenhet som lärare i spanska sedan 1994 och har spanska som modersmål.

Huvudmannen har annonserat för lågstadielärare, men inte gjort några rekryteringsförsök för behöriga lärare i ämnena spanska i årskurs 8–9, samt geografi, religion och samhällskunskap på mellanstadiet. Huvudmannen uppger i redovisningen att rektor fattar beslut om att legitimerade lärare, som undervisar i ämnen eller årskurser där de saknar behörighet, får bedriva undervisningen högst ett läsår i sänder. Besluten omprövas inför varje nytt läsår och då inventerar skolan organisationen för att se om behörig personal har rekryterats eller frigjorts för att ta över undervisningen. Vidare uppger huvudmannen att lärare som saknar legitimation anställs på tidsbegränsade kontrakt om högst ett år i taget och att tjänsterna utlyses på nytt inför varje läsår.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen. (2 kap. 13 § skollagen)

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. (2 kap. 18 § skollagen)

Huvudmän har en skyldighet att använda lärare i undervisningen som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som han eller hon ska bedriva. Det övergripande syftet med reglerna är att så långt som möjligt säkerställa att elever får undervisning av lärare som har en utbildning för den undervisning de bedriver. Ambitionen ska vara att eleverna alltid undervisas av lärare som har en utbildning för den undervisning som de bedriver. (prop. 2009/10:165, s. 262, 269 och 649)

För att få använda en annan lärare i den befintliga organisationen, i enlighet med undantagsregeln, bör det vara tillräckligt att det i huvudmannens organisation inte finns någon lärare med rätt utbildning tillgänglig. Handlar det om nyrekrytering bör huvudmannen naturligtvis så långt möjligt anställa lärare med en utbildning avsedd för den undervisning läraren ska bedriva (prop. 2009/10:165, s. 268f). Om det saknas en lärare med legitimation och rätt behörighet inom organisationen kan huvudmannen låta en annan lärare bedriva undervisningen, under förutsättning att denna

person har tillräcklig kompetens och är lämplig för det (prop. 2010/11:20 s. 84f). En person som enligt huvudregeln inte får användas för att bedriva en viss undervisning får användas för detta under högst ett år i sänder. I normalfallet bör det vara till terminens eller läsårets slut. Huvudmannen är efter denna tid skyldig att på nytt försöka finna en lärare eller förskollärare som har en utbildning som är avsedd för undervisningen. (prop. 2009/10:165, s. 653)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att AcadeMedia Grundskolor AB:s verksamhet vid Noblaskolan Sundbyberg fortfarande inte uppfyller författningarnas krav vad gäller att bara den som har legitimation och behörighet får bedriva undervisningen om inte någon undantagsregel är uppfylld.

Av utredningen framgår visserligen att huvudmannen har annonserat för lärare i flertalet ämnen och årskurser inför läsåret 2026/2027. Det framgår även att rektorn har anställt nio lärare i augusti 2026, varav fyra lärare har lärarlegitimation och behörighet för den undervisning de bedriver. Dock framgår det av utredningen att tre lärare, som undervisade i ämnen och/eller årskurser som de saknade behörighet för under föregående läsår, även under innevarande läsår saknar behörighet i några av de ämnen som de undervisar i. Det gäller ämnena spanska i årskurs 8–9, engelska och samhällsorienterande ämnen i årskurs 2, samt geografi, religion och samhällskunskap i årskurs 4–5. Av utredningen framgår visserligen att huvudmannen försökt rekrytera lågstadielärare. Dock har huvudmannen inte gjort några rekryteringsförsök för att anställa lärare som är behöriga att undervisa i spanska på högstadiet samt geografi, religion och samhällskunskap på mellanstadiet. Huvudmannen har heller inte redogjort för några omständigheter som kan ligga till grund för att någon undantagsregel kan tillämpas. Huvudmannen har därför inte sett till så att eleverna i så hög utsträckning som möjligt får undervisning av lärare med behörighet för aktuella ämnen och årskurser. Det är därmed en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

AcadeMedia Grundskolor AB:s verksamhet vid Noblaskolan Sundbyberg uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att bara den som har legitimation och behörighet får bedriva undervisningen om inte någon undantagsregel är uppfylld. Det finns därför skäl att förelägga AcadeMedia

Grundskolor AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden utan konstaterade brister

Beslut om anpassad studiegång

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 9 juni 2026 att verksamheten vid Noblaskolan Sundbyberg inte uppfyllde författningarnas krav avseende beslut om anpassad studiegång. Utredningen visade att utarbetade åtgärdsprogram på skolan, som innehöll åtgärden anpassad studiegång, saknade uppgifter om de avvikelser som gjorts från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen.

Huvudmannen uppger i sin redovisning av vidtagna åtgärder att det vid tidpunkten för redovisningen inte finns några elever på skolan som har anpassad studiegång.

Rättslig reglering

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan eller sameskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut om särskilt stöd innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan, specialskolan och sameskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen. (3 kap. 12 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att verksamheten vid Noblaskolan Sundbyberg brutit mot bestämmelserna när det gäller beslut om anpassad studiegång. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Studiehandledning på modersmål

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 9 juni 2026 att verksamheten vid Noblaskolan Sundbyberg inte uppfyllde författningarnas krav avseende studiehandledning på modersmål. Utredningen visade att det fanns elever som ansågs vara i behov av studiehandledning på modersmålet, men som inte fick det.

Huvudmannen uppger i sin redovisning att det finns en elev på skolan som har behov av studiehandledning på modersmål i språket spanska och att eleven får det med en omfattning på totalt en timme i veckan.

Rättslig reglering

En elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. En elev som ska erbjudas modersmålsundervisning och som före sin ankomst till Sverige har undervisats på ett annat språk än modersmålet får ges studiehandledning på det språket i stället för på modersmålet, om det finns särskilda skäl. Studiehandledning enligt första eller andra stycket får ges i interaktiv form med informations- och kommunikationsteknik där eleven och studiehandledaren är åtskilda i rum men inte i tid, om det inte finns någon lämplig person inom skolenheten som kan ge studiehandledning och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan. (5 kap. 4 § skolförordningen [2011:185])

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Daniel Wilson

Beslutsfattare
Signerat av: Daniel Wilson

X Martina Petrovic Hansson

Föredragande
Signerat av: Martina Petrovic Hansson